

**دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی
بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها، اتاق اصناف شهرستان های کشور
و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آنها
(موضوع بند ه ماده ۵۵ قانون نظام صنفی کشور)**

تعاریف

ماده ۱- تعاریف:

قانون: قانون نظام صنفی.

سازمان های صنفی: اتحادیه های صنفی و اتاق های اصناف شهرستان و ایران.

مرجع رسیدگی به عملکرد و تخلفات مسئولین سازمان های صنفی: کمیسیون های نظارت (مراکز استان ها و شهرستان ها) و هیات عالی نظارت حسب مورد.

هماهنگی بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها و اتاق ها و نظارت بر عملکرد آنها

ماده ۲- ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی به منظور اجرای برنامه های راهبردی ابلاغی از سوی هیات عالی نظارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی آنها برعهده دبیرخانه هیات عالی نظارت می باشد. دبیرخانه مسئولیت مستقیم هماهنگی بین کمیسیون نظارت مراکز استان ها، اتاق ایران و اتحادیه های کشوری را برعهده داشته و از طریق روسای کمیسیون نظارت مراکز استان ها و یا در صورت تشخیص، راساً نسبت به هماهنگ کردن امور و نظارت بر کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی اقدام خواهد نمود.

نحوه ایجاد هماهنگی و نظارت دبیرخانه هیات عالی نظارت:

- ۱- نظارت مستمر بر اجرای قانون، برنامه های توسعه ای و پیشرفت سالانه آن ها به طرق مختلف از جمله تدوین شاخص ها و ضوابط نظام جامع ارزیابی عملکرد کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی.
- ۲- هدایت کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی به منظور اجرای صحیح قانون و مقررات و ایجاد رویه واحد در سطح کشور از طریق برنامه ریزی برای برگزاری کارگاه های آموزشی، توجیهی، همایش و نظایر آن.
- ۳- دستور برگزاری جلسات فوق العاده توسط کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی در موارد ضروری.
- ۴- تطبیق مصوبات کمیسیون های نظارت و تصمیمات اتاق ایران با قوانین و مقررات و در صورت مغایرت، دستور اصلاح آنها.
- ۵- هدایت کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی به منظور تدوین برنامه برای توسعه و تسهیل امور کسب و کار صنفی.

ماده ۲- رییس کمیسیون نظارت مرکز استان موظف است به منظور سیاستگذاری و ایجاد هماهنگی هرچه بهتر بین کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی در سطح استان، در چارچوب ماده (۵۰) قانون، با برگزاری جلسات یا گردهمائی مستقل یا مشترک با کمیسیون نظارت شهرستان ها و یا سازمان های صنفی استان و یا با انجام مکاتبات مورد نیاز تدابیر لازم در این خصوص بعمل آورد.

همچنین کمیسیون نظارت شهرستان ها در خصوص هماهنگی بین سازمان های صنفی تحت پوشش و نظارت بر عملکرد آنها، مطابق ماده (۴۹) قانون اقدام خواهند نمود. اتاق هر شهرستان نیز موظف است در حدود اختیارات و وظایف مقرر در ماده (۳۷) قانون، نسبت به ایجاد هماهنگی و نظارت بر عملکرد اتحادیه های صنفی مربوط اقدام نماید.

ماده ۴- نحوه ایجاد هماهنگی و نظارت رییس کمیسیون نظارت مرکز استان براساس ماده (۵۰) قانون:

- ۱- نظارت بر اجرای بخشنامه های ابلاغی و برنامه های دارای اولویت به منظور ایجاد وحدت رویه در سطح استان.
- ۲- تبادل نظر با کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی راجع به مسائل و مشکلات صنفی و ایجاد هماهنگی های لازم.
- ۳- نظارت بر تشکیل منظم جلسات کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی و تلاش برای رشد کیفی تصمیمات متخذه.
- ۴- ایجاد هماهنگی بین روسای کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی استان با دستگاه های دولتی و نهاد های عمومی به منظور تسهیل فعالیت های صنفی و رفع موانع و مشکلات.
- ۵- حضور نوبه ای در جلسات کمیسیون های نظارت و سازمان های صنفی شهرستان ها برای اطمینان از اجرای صحیح قانون و مقررات.
- ۶- ارائه راهکارهای مناسب در خصوص ارتقاء بهره وری سازمان های صنفی استان و استفاده بهینه از منابع و امکانات در اختیار.
- ۷- تطبیق مصوبات کمیسیون نظارت شهرستان ها و تصمیمات اجلاس اتاق مرکز استان با قوانین و مقررات و در صورت مغایرت، دستور اصلاح آنها.

ماده ۵- نحوه نظارت بر مصوبات کمیسیون های نظارت و تصمیمات اتاق ها:

الف- روسای کمیسیون نظارت مراکز استان ها موظفند، حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از برگزاری هر جلسه کمیسیون، همزمان با ارسال صورتجلسات برای اعضای کمیسیون یک نسخه از صورتجلسه را به دبیرخانه هیات عالی نظارت به منظور تطبیق با قوانین و مقررات تسلیم نمایند. روسای کمیسیون های نظارت شهرستان ها نیز باید به همین ترتیب صورتجلسات کمیسیون را برای دبیرخانه کمیسیون نظارت مرکز استان ارسال نمایند.

ب- صورتجلسات اتاق ایران می بایست حداکثر ظرف یک هفته پس از برگزاری جلسات به دبیرخانه هیات عالی نظارت به منظور تطبیق با قوانین و مقررات ارسال گردد. اتاق شهرستان ها نیز موظفند، به همین ترتیب صورتجلسات اجلاس اتاق را برای کمیسیون نظارت ذی ربط ارسال نمایند.

تبصره ۱- چنانچه مراجع ذی ربط در بندهای (الف) و (ب) مصوبات کمیسیون های نظارت و یا تصمیمات اتاق ها را مغایر با قوانین و مقررات تشخیص دهد موظفند موارد را با ذکر دلایل کافی ظرف مدت ده روز حسب مورد به کمیسیون نظارت و یا اتاق مربوط جهت اصلاح و یا لغو تصمیمات اعلام نمایند.

تبصره ۲- دبیرخانه هیات عالی نظارت در صورت اطلاع از مغایرت تصمیمات اتخاذی کمیسیون نظارت و یا اتاق شهرستان ها، مراتب را به منظور اصلاح یا ابطال آن به رییس کمیسیون نظارت مرکز استان و یا شهرستان مربوط اعلام خواهد نمود.

تخلفات و نحوه رسیدگی

ماده ۶- تخلف عبارت است از قصور (کوتاهی غیر عمدی) یا تقصیر هیات مدیره و بازرس اتحادیه ها و یا هیات ریسه اتاق ها در اجرای قانون و مقررات نظام صنفی، و عناوین آن به شرح زیر می باشد:

- ۱- اعمال و رفتار خلاف حیثیت و شئون اداری و شغلی.
- ۲- عدم رعایت مواعد مقرر در قانون و مقررات نظام صنفی.
- ۳- عدم تشکیل جلسات هیات مدیره اتحادیه یا هیات ریسه اتاق.
- ۴- عدم بکارگیری مدیر اجرایی در اتحادیه و دبیر اجرایی در اتاق.
- ۵- عدم تشکیل کمیسیون های اتحادیه و اتاق.
- ۶- گرفتن وجوهی به نفع خود یا سازمان صنفی غیر از آنچه در قانون و مقررات مربوط مشخص شده.
- ۷- صدور پروانه کسب بر خلاف قانون و مقررات نظام صنفی.
- ۸- سوء استفاده از موقعیت و سمت خود.
- ۹- گزارش خلاف واقع.
- ۱۰- تسامح در حفظ اموال و اسناد و وجوه و استفاده غیر مجاز از آنها.
- ۱۱- خودداری از تسلیم مدارک یا گزارش به اشخاص (از جمله کمیسیون نظارت، اتاق ها، بازرس اتحادیه و متقاضی پروانه کسب) که به موجب قانون و مقررات حق دریافت آنها را دارند.
- ۱۲- عدم اجرای مصوبات لازم الاجراء هیات عالی نظارت و دبیرخانه آن و کمیسیون نظارت.
- ۱۳- افشای اسرار و اسناد محرمانه اداری.
- ۱۴- ترك خدمت قبل از پذیرفته شدن استعفا.
- ۱۵- غیبت غیر موجه سه جلسه متوالی و یا پنج جلسه متناوب در سال (جلسات هیات مدیره اتحادیه و هیات ریسه اتاق ها).

تبصره - در صورتیکه هر عضو هیات مدیره و یا بازرس اتحادیه ها و هیات ریسه اتاق ها به علت ناتوانی جسمی و یا بیماری بیش از شش ماه در سال غیبت داشته باشد، مستعفی شناخته خواهند شد و رییس کمیسیون نظارت موظف است مطابق مقررات نسبت به جایگزینی وی با عضو علی البدل اقدام نماید.

۱۶- اشتغال در دستگاه های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری یا اتحادیه ها و اتاق ها.

۱۷- صرف بودجه و استفاده از امکانات اتحادیه یا اتاق برای تبلیغات و فعالیت انتخاباتی به نفع خود یا اشخاص دیگر.

۱۸- چنانچه مرجع رسیدگی در جریان بازرسی از عملکرد سازمان های صنفی و یا وصول گزارش به یکی از این تخلفات مواجه شوند، بلافاصله مطابق ماده (۷) این دستورالعمل، شروع به رسیدگی خواهد نمود.

ماده ۷- مراحل رسیدگی به تخلفات:

- ۱- جمع آوری مدارک تخلف در اسرع وقت.
- تبصره -** مرجع رسیدگی می تواند نمایندگانی برای تحقیق و بررسی تخلفات تعیین کند. کلیه اتحادیه ها و اتاق ها مکلفند همکاری های لازم را در خصوص رسیدگی به تخلفات به عمل آورده و مدارک و اسناد مورد نیاز را در مهلت های تعیین شده توسط مرجع رسیدگی در اختیار آنها قرار دهند .
- ۲- ابلاغ موارد تخلف و دلایل مورد استناد به متهم. (تفہیم اتهام)
- ۳- متهم می تواند ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ، دفاعیه خود را به همراه مدارک مستند در دفاع از خود را به مرجع رسیدگی ارائه نماید. عدم ارائه دفاعیه در مهلت مقرر مانع رسیدگی به تخلفات نخواهد بود.
- ۴- پس از تکمیل پرونده ظرف مدت پانزده روز، جلسه برای رسیدگی به تخلفات تشکیل می گردد. و بعد از ملاحظه اسناد و مدارک موجود در پرونده و توجه کامل به مدافعات متهم

اقدام به صدور رای می گردد. رای صادره باید با ذکر علت و مستند به قانون و مقررات مربوطه بوده و متناسب با تخلف ارتكابی باشد. تاریخ بین صدور رای در کمیسیون نظارت و ابلاغ آن به متهم نباید از پانزده روز تجاوز کند.

تبصره- مرجع رسیدگی موظف است در صورت درخواست کتبی متهم، از وی و یا نماینده قانونی وی برای حضور در جلسه رسیدگی دعوت نماید.

ماده ۸- نحوه ابلاغ تفهیم اتهام و آرا صادره به ترتیب به یکی از روش های زیر مجاز است:

- ۱- ابلاغ کتبی به ذی نفع یا نماینده قانونی وی در محل سازمان یا اداره صنعت، معدن و تجارت با اخذ امضا.
- ۲- ارسال به نشانی واحد صنفی و اخذ امضا با ذکر نام و نام خانوادگی تحویل گیرنده.

تبصره- در صورت امتناع از دریافت برگه و یا ارائه رسید، مراتب با ذکر تاریخ در برگه قید و اعاده می گردد و تاریخ مذکور ملاک عمل خواهد بود.

تنبيه ها و نحوه اعمال

ماده ۹- تنبيه ها عبارتند از:

- الف- تذکر کتبی.
 - ب- توبیخ کتبی.
 - ج- پیشنهاد عزل به هیات عالی نظارت.
- مرجع رسیدگی موظف است، پس از ملاحظه اسناد و مدارک موجود در پرونده و توجه کامل به مدافعات فرد یا افراد متخلف یکی از تنبيه ها را اعمال نماید.

ماده ۱۰- نحوه اعمال تنبيه ها:

- ۱- در مورد تخلفات بندهای (۱) تا (۵) ماده (۶) این دستورالعمل، برای نوبت اول تذکر کتبی، در صورت تکرار همان تخلف در نوبت دوم توبیخ کتبی و در صورت تکرار پیشنهاد عزل.
- ۲- در مورد تخلفات بندهای (۶) تا (۱۰) ماده (۶) این دستورالعمل، در صورت عدم انتفاع متهم تذکر کتبی در صورت انتفاع و یا عدم جبران خسارت بر اساس اسناد و قرائن کافی به تشخیص مرجع رسیدگی توبیخ کتبی و یا پیشنهاد عزل.
- ۳- در مورد تخلفات بندهای (۱۱) تا (۱۳) ماده (۶) این دستورالعمل، به تشخیص مرجع رسیدگی توبیخ کتبی و یا پیشنهاد عزل.
- ۴- در مورد تخلف بند (۱۴) ماده (۶) این دستورالعمل، برای نوبت اول توبیخ کتبی و در صورت تکرار پیشنهاد عزل.
- ۵- در مورد تخلفات بندهای (۱۶) و (۱۷) ماده (۶) این دستورالعمل، پیشنهاد عزل.

تبصره- مرجع رسیدگی موظف است در صورتیکه هر یک از اعضای هیات مدیره و بازرسان اتحادیه ها و یا هیات ریسه اتاق ها در طول یک دوره مسئولیت مستحق دریافت تنبيه های زیر شوند، نسبت به اجرای بند (ج) ماده (۹) این دستورالعمل اقدام نماید.

- ۱- سه مرتبه تذکر کتبی.
- ۲- دو مرتبه تذکر کتبی و یک توبیخ کتبی.
- ۳- دو مرتبه توبیخ کتبی.

ماده ۱۱- چنانچه در حین رسیدگی به هر يك از موارد تخلف مندرج در این دستورالعمل، مشخص شود که فعل ارتكابی از مصادیق جرایم عمومی میباشد مراتب برای پیگیری به مرجع قضایی منعکس خواهد شد. طرح پرونده در مرجع قضایی مانع از رسیدگی و اعمال تنبيه های مربوط در این دستورالعمل نخواهد بود. چنانچه حکم قطعی مرجع قضایی

مبني بر براءت باشد، مرجع رسيدگي موظف است نسبت به اصلاح راي خود در اين خصوص اقدام نمايد.

ماده ۱۲- در صورتي که حضور متهم در روند تحقيق و بازرسي خللي بوجود آورد، مرجع رسيدگي ميتواند حضور متهم در مسئوليت مربوطه را حداکثر به مدت سه ماه به حال تعليق درآورد. در صورتي که پرونده براي طرح در دستور کار هيأت عالي نظارت قرار گيرد تا قبل از اعلام نظر هيأت مزبور، تعليق براي سه ماه ديگر قابل تمديد خواهد بود. رسيدگي به تخلفات نبايد از ظرف مدت‌هاي مزبور تجاوز نمايد.

ماده ۱۳- در صورتي که دبیرخانه هيأت عالي نظارت مجازات عزل فرد يا افراد را متناسب با فعل ارتكابي تشخيص ندهد کمیسیون نظارت موظف است نسبت به اصلاح تصميم خود اقدام نمايد.

ماده ۱۴- دبیرخانه هيأت عالي نظارت موظف است اطلاعات و مدارك لازم در خصوص تخلف اعضاي هيأت رييسه اتاق ايران يا هيأت مديره اتحاديه كشوري را با رعايت ماده (۷) اين دستورالعمل مورد بررسي قرار داده و در صورت احراز تخلف نسبت به ارائه پيشنهاد به هيأت عالي نظارت مبني بر اعمال يکي از تنبيه هاي موضوع ماده (۹) اين دستورالعمل اقدام نمايد.

ماده ۱۵- برگه ابلاغ راي بايد به ترتيب شامل موارد زير باشد:
۱- شماره و تاريخ جلسه رسيدگي ۲- نام و نام خانوادگي متهم با ذکر شخصيت حقيقي و کد ملي ۳- عناوين تخلف ۴- گردشکار رسيدگي و اقدامات انجام شده ۵- موضوع و ادله اثبات تخلف و نوع تنبيه.

رسيدگي به پيشنهاد عزل

ماده ۱۶- نحوه رسيدگي به پيشنهاد عزل:

- ۱- ارسال پيشنهاد عزل توسط رييس کمیسیون نظارت ظرف مدت هفت روز کاري از تاريخ ابلاغ مصوبه، به همراه گردش کار و مدارک مربوط (صورتجلسه کمیسیون نظارت، تفهيم اتهام، مدارک مورد استناد و دفاعيه متهم) به دبیرخانه هيأت عالي نظارت.
- ۲- بررسي پيشنهاد عزل توسط دبیرخانه هيأت عالي نظارت ظرف مدت پانزده روز، در صورت عدم کفايت دلائل و مدارک، اعزام کارشناس به استان و يا دعوت نماينده کمیسیون نظارت و يا متهم براي ادای توضيحات.
- ۳- تهيه دستور کار هيأت عالي نظارت توسط دبیرخانه هيأت و طرح موضوع در هيأت.
- ۴- ابلاغ راي هيأت عالي نظارت توسط دبیرخانه هيأت عالي نظارت به کمیسیون نظارت شهرستان جهت اجرا.

ماده ۱۷- هيأت عالي نظارت مي تواند تنبيه هاي مقرر در ماده (۹) اين دستورالعمل را راساً در مورد متخلفين اعمال نمايد و روساي کمیسیون هاي نظارت موظف به اجرائي آن مي باشند. در صورتي که هيأت عالي نظارت اختيارات مندرج در بندهاي (الف) ماده (۵۵) قانون را به کمیسیون نظارت مراکز استان ها واگذار کند، در اين صورت کمیسیون مزبور در چارچوب اختيارات تفويضي اقدام مي نمايد.

ساير مقررات

ماده ۱۸- دبیرخانه هيأت عالي نظارت مکلف است نسبت به ايجاد و راه اندازي بانک اطلاعات مربوط به آرا صادره موضوع اين دستورالعمل حداکثر ظرف مدت شش ماه اقدام نمايد. کمیسیون نظارت شهرستان ها موظفند آرا قطعي شده را در سامانه مذکور ثبت نمايند. آرا قطعي راجع به تخلفات هيأت مديره اتحاديه هاي كشوري و اتاق ايران توسط دبیرخانه هيأت عالي نظارت ثبت مي گردد.

ماده ۱۹- گزارش اتاق ایران در خصوص سوء عملکرد اتاق های کشور در کمیسیون های نظارت مطابق مقررات این دستورالعمل قابل رسیدگی خواهد بود.

ماده ۲۰- در صورت بروز اختلاف در اجرای قانون و مقررات بین کمیسیون های نظارت و اتاق ها به ترتیب زیر اقدام می شود.

- ۱- در مورد اختلاف بین کمیسیون های نظارت و اتاق شهرستان ها در حوزه استان، حل اختلاف با رییس کمیسیون نظارت مرکز استان است.
- ۲- اختلاف بین اتاق ایران با اتاق شهرستان ها و یا هر یک از کمیسیون های نظارت، توسط دبیرخانه هیات عالی نظارت مطابق قانون و مقررات نظام صنفی رسیدگی می گردد.

ماده ۲۱- این دستورالعمل براساس بند (ه) ماده ۵۵ قانون نظام صنفی مشتمل بر (۲۱) ماده و (۷) تبصره تهیه و در یکصد و هفتمین جلسه هیات عالی نظارت تصویب گردید و از تاریخ تصویب، دستورالعمل قبلی لغو می گردد.